

До слова, мені приємно було спілкуватися з людиною, яку знала як керівника цієї бібліотеки із середини 70-х рр. минулого століття. Творча, енергійна, завзята, відкрита до всього нового. Директор, яка стала душею культурного життя своєї установи та долучала до прекрасного весь колектив: виставки живопису, концерти, презентації, творчі зустрічі... І досі в бібліотеці панує натхненна робоча й творча атмосфера, яку зберігають її працівники. Багатьох чудово знаю та із задоволенням із ними спілкуюсь.

Повертаючись до розгляду видання, слід зауважити, що його науково-пошукові можливості, зокрема іменний покажчик, є важливою інформаційною базою, яка допомагає швидко знайти потрібну особу.

Збірку завершує кольорова фотогалерея подій, що висвітлює робочі будні й творчі зустрічі фахівців медичних бібліотек України. Нариси також супроводжують чорно-білі портрети героїв.

Книгу видано у зручному форматі, на якісному папері, в елегантному поліграфічному виконанні.

Оцінюючи видання загалом, зауважимо про високий рівень історико-біографічної розвідки та її значущість для прийдешніх поколінь. Книга варта найвищої оцінки та стане незамінним інформаційним джерелом для дослідників історії бібліотечної справи України.

Доцільно продовжити наукові пошуки у цьому напрямі для збереження пам'яті про скромних і самовідданих людей — фахівців медичних бібліотек країни, основною місією яких є збирання, зберігання та поширення інтелектуальних надбань медичної галузі задля збереження здоров'я нації.

Наталія Захарова,

кандидат історичних наук,

старший науковий співробітник

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського,

заслужений працівник культури України,

e-mail: method.medlib@library.gov.ua

Надійшла до редакції 18 травня 2021 року

СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

УДК 351.746:316.77-049.5](045)

Іван Чиж,

заслужений журналіст України,

голова Комітету у Верховній Раді України

з питань свободи слова та інформації (1998—2000),

голова Держкомтелерадіо (2002—2006),

e-mail: ichizh@meta.ua

За три десятиліття в Україні вже шостий Президент...

Змінився не один парламент...

А де наш інформаційний віз нині?.. І де Україна?.. Читаймо документ...

Рік 2006-й крізь призму 2021-го...

І до тих, хто вміє читати, і кому не фальшиво, а синієськи болить Україна: прочитавши, замислімося, це вже післямова чи ще пролог?..

Післямова чи пролог?..*

(до питання про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку особи, суспільства, держави)

Добре, що архіви не горять... І мовчки чекають свого часу. Гірше, що меседжі, які лягли в документальні сховища, було адресовано людям, позитивною підплатою і за це обдарованим народною довірою на здійснення найвищої влади, а вони виявилися і сліпими, і глухими, і фальшивими... З'ясувалося, що і патріотів із себе лише вдавали... Бо якби 15 років тому вони читали цей документ, аналізували й реагували на нього, він не був би сьогодні настільки гострою актуальністю, а втрачав би для України не були б такими болісними, а подекуди й незворотними...

Президентів України Ющенку В. А.

Шановний Вікторе Андрійовичу!

У відповідь на Ваші критичні зауваження щодо роботи Державного комітету телебачення і радіомовлення України вважаю за свій обов'язок поінформувати Вас про дійсний стан інформаційного простору

України, конкретні результати діяльності Держкомтелерадіо за останні півтора року, а також окреслити головні проблеми, зволікання з вирішенням яких, на мою думку, може призвести до втрати Україною свого інформаційного суверенітету.

Вважаю, це необхідно зробити ще й тому, що, не зважаючи на усі зусилля, мені так і не вдалося зустрітися з Вами та обговорити актуальні питання роботи Комітету, шляхи ефективної реалізації державної інформаційної політики.

Останнім часом Держкомтелерадіо неодноразово звертався до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України щодо необхідності формування сучасної моделі державної інформаційної політики, спроможної адаптуватись до нових суспільних викликів, пов'язаних з переходом до інформаційного суспільства, забезпечення інформаційного су-

* Статтю подано в авторській редакції.

веренітету держави. Лише у минулому році відповідні листи, звернення, інформаційно-аналітичні матеріали надсилалися в РНБОУ (№ 2309/21/5-1 від 16.05.2005, № 5394/21/5-1 від 26.10.2005, № 6380/21/5-1 від 13.12.2005); Президенту України та Кабінету Міністрів України (№ 504/8/5-1 від 09.02.2005, № 577/8/5-1 від 14.02.2005, № 780/8/5-1 від 01.03.2005, № 796/8/5-1 від 01.03.2005, № 2805/8/5-1 від 07.06.2005, № 5198/8/5-1 від 14.10.2005, № 5325/8/5-1 від 21.10.2005, № 5540/8/5-1 від 01.11.2005, № 5675/8/5-1 від 08.11.2005, № 5945/8/5-1 від 21.11.2005, № 6155/8/5-1 від 30.11.2005, № 6573/8/5-1 від 20.12.2005); Верховну Раду України (№ 6574/20/5-1 від 20.12.2005).

Неухильне дотримання принципів свободи слова, безперешкодного доступу громадян до інформації, недопущення будь-яких проявів цензури та перешкоджання професійній діяльності журналістів — пріоритетні напрями діяльності Держкомтелерадіо, що здійснюється у постійному конструктивному діалозі з громадськістю.

Нинішній стан реалізації конституційних положень щодо свободи слова та інформаційної діяльності забезпечується розвиненою нормативно-правовою базою, яка створює необхідні умови для плюралізму думок. Водночас з метою удосконалення законодавства, що унормовує інформаційну сферу та приведення його у відповідність до вимог міжнародного права Держкомтелерадіо розроблено низку законопроектів.

Зокрема, підготовлено проект нової редакції Закону України *"Про інформацію"*, який є базовим у системі інформаційного законодавства нашої країни. При розробці останнього враховано модельний Закон про свободу інформації, розроблений європейськими інституціями. Законопроект визначає загальні правові основи реалізації права кожного на інформацію, систему, джерела інформації та режим доступу до неї, права та обов'язки учасників інформаційних відносин, забезпечує охорону та захист інформації.

Передбачається спеціальний розділ "Свобода інформації. Організація доступу до офіційної інформації", в якому визначено основні принципи доступу до інформації, обов'язки розпорядників офіційної інформації, вимоги до реєстрів офіційних документів, порядок надання доступу до інформації на підставі запитів тощо.

Розроблено проект Закону України *"Про захист професійної діяльності і журналістів"*, що закладає правові основи професійної діяльності журналістів, встановлює відповідні державні гарантії. Метою законопроекту є регулювання відносин, що виникають у зв'язку з професійною діяльністю журналістів, визначення їх прав і обов'язків, правових та соціальних гарантії, встановлення відповідальності за порушення законодавства про захист професійної діяльності журналістів. В законопроекті визначаються процедура журналістського розслідування, порядок акредитації журналістів, в тому числі зарубіжних, гарантії права на професійну діяльність іноземних журналістів, правова основа діяльності журналістів України за кордоном, право на захист джерел інформації тощо.

З метою визначення концептуальних засад формування та реалізації державної політики в інформаційній сфері розроблено *Концепцію розвитку національного інформаційного простору*. Концепція окреслює основні напрями, засади та принципи розвитку національного інформаційного простору, створення правових, економічних, організаційних, внутрішньо- та зовнішньополітичних умов для переходу до інформаційного суспільства. Зокрема, в проекті Концепції визначаються стратегія дій та підходи щодо модернізації інформаційної інфраструктури, інформаційних і телекомунікаційних технологій, ефективного формування та використання національних інформаційних ресурсів, розвитку основних сегментів інформаційного простору (засоби масової інформації, новітні технології та телерадіоінформаційна інфраструктура, видавнича, музейна, архівна та бібліотечна справи, кінематографія, рекламна та виставкова діяльність, інформаційна безпека тощо).

Необхідно звернути увагу й на відсутність правового врегулювання функціонування суб'єктів інформаційної діяльності у домені "UA" мережі Інтернет. Спостерігається небезпечна тенденція поширення недостовірної, викривленої, а іноді відверто провокаційної інформації, спрямованої на дискредитацію окремих громадян, політичних партій, державних діячів, представників ділових кіл. Міжнародна практика показує, що провідні країни світу на законодавчому рівні унормували відносини, що виникають при використанні мережі Інтернет.

Для створення додаткових механізмів протидії іноземній інформаційній експансії доцільно було б переглянути чинні норми законодавства, що надають право на заснування друкованого засобу масової інформації громадянам та юридичним особам інших держав та особам без громадянства, та узгодити їх з нормами, що забороняють заснування телерадіоорганізацій іноземними юридичними та фізичними особами та особами без громадянства.

Унормування зазначених питань можливо у проекті комплексного Закону України *"Про засоби масової інформації"*, розробку якого Держкомтелерадіо запланував на 2006 рік.

Останнім часом посилюються руйнівні тенденції в інформаційному просторі України, яким, на жаль, впродовж останніх років, попри зусилля Держкомтелерадіо, належної уваги не приділялося.

Відбувається ескалація політичних та економічних загроз інформаційній безпеці держави. Фактично Російська Федерація веде інформаційну війну проти України. Про це свідчать останні події, пов'язані із так званим парадом мовних суверенітетів та роздмухуванням антинатовської істерії у Криму, на сході та півдні країни. При цьому очевидним є те, що російським засобам масової інформації відводиться провідна роль у реалізації спецоперацій з дестабілізації ситуації в нашій державі.

Незважаючи на це не можемо стверджувати, що Українська держава, реалізуючи інформаційну політику, належним чином реагує на зовнішні та внутріш-

ні виклики. Більше того, держава не протидіє ескаляції загроз, які становлять серйозну небезпеку інформаційному суверенітету України. На цьому тлі окремі політики, які мають вплив на прийняття державних рішень, намагаються послабити функцію держави із забезпечення інформаційної безпеки України. Очевидні відверті спроби витіснення держави із вітчизняного телерадіоінформаційного простору. Критичним стає дисбаланс між державним і недержавним інформаційними ресурсами, що особливо небезпечно за умов: монополізації телерадіоінформаційного простору, економічної та політичної залежності більшості засобів масової інформації від олігархічних структур.

Вкрай загрозливою стала ситуація у сфері забезпечення інформаційної безпеки у зв'язку із прийняттям Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про телебачення і радіомовлення". Так, із Закону "зникла" норма, що забороняла створення і діяльність телерадіоорганізацій із іноземними інвестиціями, у статутному фонді яких більш як 30 відсотків іноземних інвестицій. Фактично ліквідовано останній бар'єр, що стояв на перешкоді остаточній окупації іноземними структурами інформаційного простору України.

І це при тому, що впродовж тривалого часу Уряд в рамках переговорного процесу щодо набуття членства у СОТ добивався від США згоди зняти додаткові вимоги щодо доступу до українського ринку аудіовізуальних послуг. У своїй пропозиції до ГАТС Україна не запропонувала зобов'язань з лібералізації доступу до ринку та національного режиму в аудіовізуальному секторі. Це відповідає меті Уряду України щодо збереження здатності країни реалізувати самостійну культурно-інформаційну політику, виходячи із власних національних інтересів та забезпечення інформаційної безпеки (ст. 17 Конституції України).

Саме тому, за дорученням Кабінету Міністрів Держкомтелерадіо розроблено проект Закону України "Про внесення змін до статті 13 Закону України "Про телебачення і радіомовлення", яким передбачається лише збільшення розміру частки іноземних інвестицій у статутному фонді телерадіоорганізацій з 30 до 35 відсотків. На цей час законопроект знаходиться на розгляді Верховної Ради.

Крім того, у новій редакції Закону не виправдано розширені права Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення як єдиного органу державного регулювання у сфері телебачення і радіомовлення (частина 4 статті 7 Закону нової редакції). Водночас із чинного законодавства у сфері телебачення і радіомовлення вилучена норма, що покладала на Національну раду завдання стосовно захисту національної безпеки України в інформаційній сфері.

Забезпечення інформаційної безпеки України вимагає адекватних дій з боку влади щодо підвищення ефективності управління усіма видами інформаційних ресурсів та елементами інформаційно-комунікативної інфраструктури, державної

підтримки вітчизняного інформаційного виробництва, ринку інформаційних технологій, продуктів і послуг.

Така вимога особливо актуалізується на тлі непередуманих намагань удосконалити структуру інформаційного простору, модернізувати систему взаємин між суб'єктами інформаційної діяльності, що сьогодні мають переважно декларативний, а часом і деструктивний, непередбачуваний за наслідками характер.

Яскравий приклад — кампанія щодо поспішного створення суспільного телерадіомовлення. Окремі проекти фактично змагаються у намірах ліквідації однієї з основних складових національного механізму забезпечення інформаційної безпеки — системи державного телерадіомовлення, у тому числі Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України, інших державних телерадіоорганізацій (їх частка у вітчизняному телерадіоінформаційному просторі складає лише 3,5%).

Очевидно, що **держава потребує відповідного медіа-ресурсу для забезпечення** публічності влади, належного інформаційного супроводження важливих державних соціально-економічних та культурних програм, зовнішньополітичної діяльності, формування позитивного іміджу як серед української громадськості, так і в очах світової спільноти. Пропагування нової України у світі, поширення інформації про її історію та культурні особливості, економічний потенціал та здобутки, перспективи розвитку є важливим інструментом підтримки внутрішніх політичних та економічних реформ, забезпечення гідного місця України в системі міжнародних відносин.

Світова практика свідчить, що в розвинених країнах поряд із лібералізацією, створенням сприятливих економічних та політичних умов для прискореного розвитку інформаційної галузі посилюються важелі впливу держави в інформаційній сфері. Зокрема, органи влади виступають чи не найбільшими виробниками інформаційного продукту. Наприклад, у США понад 60 відсотків відомостей про діяльність держави продукується самою державою, встановлено суворі обмеження з видачі ліцензій на іноземне мовлення на території країни. Деякі держави практикують формування закритих статей держбюджету, кошти яких спрямовуються саме в інформаційну сферу. Державний інформаційний арсенал провідних країн західної демократії складає сьогодні до 40 відсотків і успішно функціонує поруч із суспільними та комерційними засобами масової інформації.

У сучасному світі саме держави виступають чи не найбільшimi промоутерами інформаційного просування медіа-структур та компаній на міжнародний ринок. Державі належить провідна роль гаранта цілісності національного інформаційного простору. Саме держава визначає нормативні засади і межі діяльності зарубіжних і міжнародних (транскордонних) суб'єктів у національному інформаційному просторі, забезпечує захист інтересів України у міжнародних інформаційних відносинах.

Наявність національних (державних) телерадіокомпаній жодним чином не стає на заваді форму-

ванню системи суспільного телерадіомовлення України. Віднайшовши відповідний радіочастотний ресурс, у тому числі за рахунок конверсії частот, залучаючи матеріальний, інтелектуальний та кадровий потенціал державних телерадіокомпаній, ми в змозі розбудувати суспільні та громадські канали мовлення, не руйнуючи при цьому провідні державні телерадіоканали.

Комітетом підготовлено проекти розпоряджень Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції створення суспільного телебачення і радіомовлення" та "Про схвалення Концепції цільової Державної програми розвитку державного телебачення і радіомовлення на 2006—2009 роки".

Оптимальним варіантом реформування структури вітчизняного телебачення і радіомовлення, на наш погляд, є створення:

а) на базі Національної телекомпанії України, Національної радіокомпанії України, державної телерадіокомпанії "Всесвітня служба "Українське телебачення і радіомовлення" (УТР) та державної телерадіокомпанії "Культура" **системи національного телерадіомовлення**, яка фінансуватиметься частково з державного бюджету та виконуватиме функції офіційних ЗМІ — інформування громадян про суспільно-політичні та інші події в Україні і за кордоном, про надзвичайні події та ситуації, що становлять загрозу життю чи здоров'ю населення, розповсюдження офіційних повідомлень, роз'яснення рішень органів державної влади та місцевого самоврядування;

б) на базі обласних (регіональних) державних телерадіокомпаній **загальнонаціонального каналу громадського мовлення**, зі збереженням за телерадіокомпаніями статусу юридичних осіб, які фінансуватимуться з державного і місцевих бюджетів і створюватимуть, поширюватимуть інформацію загальнодержавного та місцевого значення з метою задоволення громадських інформаційних потреб;

в) **загальнонаціонального каналу суспільного мовлення**, використавши при цьому ресурси Національних теле- та радіокомпаній і спеціально залучивши для цієї мети резервні радіочастоти.

Таким чином, одночасне існування суспільного (громадського) мовлення та державного є не лише доцільним, але й таким, що відповідає світовій практиці у сфері аудіовізуальних послуг.

Комітет разом з обласними державними телерадіокомпаніями продовжує роботу щодо створення передумов для запровадження системи суспільного телерадіомовлення. На каналі УТР здійснюються заходи із розбудови вісника територіальних громад. Зокрема, з жовтня ц. р. започатковано програмний блок "Регіони", який у своїй сітці мовлення містить кращий відеопроduct, вироблений державними телерадіокомпаніями. Триває робота з організації супутникової телекомунікаційної мережі (регіональні телерадіокомпанії — центр) з підсистемою управління та обробки/архівачії відеоматеріалів для технічного забезпечення створення на базі обласних та регіональних державних телерадіокомпаній загальнонаціональних громадських телевізійного та радіоканалів.

Верховна Рада у липні 2005 року прийняла Закон України "Про внесення змін до статті 12 Закону України "Про телебачення і радіомовлення України" (щодо розширення можливостей використання для потреб розвитку Національних теле- і радіокомпаній України (НТКУ і НРКУ) власних матеріально-технічних ресурсів та надходжень від господарської діяльності).

Для наповнення телеєфіру змістовними передачами високого мистецького гатунку здійснюються заходи з перетворення державної телерадіокомпанії "Культура" у повноцінний культурологічний канал. Це справа честі нової влади, адже якщо ми не подбаємо про розвиток культури української нації, то про це "подбають" наші сусіди. До речі, річний бюджет російської телерадіокомпанії "Культура" складає 200 млн. дол. США. Цю суму ніяк не порівняти із сумами, які виділяються на фінансування вітчизняного каналу "Культура".

Із квітня 2005 року ДТРК "Культура" здійснює супутникове мовлення у відкритому режимі на територію понад 80 країн світу. Розпочалася ретрансляція сигналу через кабельні мережі та ефірне мовлення на Україну.

Нині телеканал "Культура" в основному використовує матеріали студії "Укртелефільм", більшість із яких виготовлені ще за радянської доби. Це колосальний архів, що зберігає надбання нашої культури та історії, музичного й театрального мистецтва. Однак реалії часу вимагають створення нових циклів телефільмів про духовне і культурне минуле та сьогодення України, фільмів історичної тематики, художніх фільмів, серіалів для дітей та юнацтва тощо.

На часі започаткування нових інформаційних проектів, зокрема спеціалізованого освітнього, науково-пізнавального, дитячого каналу.

На формування нового іміджу України спрямована діяльність Державної телерадіокомпанії "Всесвітня служба "Українське телебачення і радіомовлення" (УТР), що здійснює мовлення обсягом 18 годин на добу українською мовою (2250 телепередач і фільмів щомісяця) та поширює свій сигнал на 86 країн світу. З початку 2005 року УТР спільно з Державним підприємством "Укркосмос" здійснює повноцінне Інтернет-мовлення в реальному часі, що стало першим позитивним досвідом вирішення подібних техніко-технологічних проблем в Україні. Наразі Комітет спрямовує зусилля, щоб у найближчій перспективі розпочати мовлення іноземними мовами.

Перспективним виглядає розширення використання супутникового зв'язку для забезпечення телетрансляцій. Поглиблюється співпраця з ДП "Укркосмос", іншими міжнародними організаціями космічного зв'язку, як, наприклад, "Інтерсупутник", з метою виконання стратегічних завдань нашої держави щодо покриття телесигналом території всіх континентів планети.

"Інтерсупутник" запропонував виділити для українських державних телерадіоканалів супутниковий ресурс Atlantic Bird 1, який поширюється на територію країн Східної та Західної Європи, східне узбережжя США і Канади, Туреччини, Ізраїлю та інших країн.

Така послуга дасть можливість на високому рівні зв'язку організувати передачу телевізійного сигналу з України на всі перераховані території.

Успішним є досвід співпраці УТР з ДП "Укркосмос" із впровадження та розвитку Інтернет-мовлення як ефективного механізму для формування позитивного іміджу України та забезпечення національних інтересів нашої держави. На часі забезпечення прискореної розбудови Інтернет-вузлів, зокрема на Азію, Океанію і Австралію, технічного дооснащення існуючих потужностей, комплектування високопрофесійними кадрами, подальшого впровадження комп'ютерних та інформаційних технологій.

Триває реалізація системного проекту технічного переоснащення обласних (регіональних) державних телерадіоорганізацій, що передбачає комплексну модернізацію апаратно-студійних комплексів, оснащення їх сучасним цифровим технологічним обладнанням. У 2005 році нове обладнання отримали 5 телекомпаній. У 2006 році планується технічне і технологічне переоснащення ще 4 телерадіокомпаній.

У відповідності до доручення Президента України здійснюється комплексне реформування Укрінформу. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.05 № 933 "Про заходи щодо реформування та розвитку Українського національного інформаційного агентства "Укрінформ" на 2005—2007 роки" визначено головні напрямки цієї роботи. Відбудеться структурна перебудова агентства з урахуванням європейського досвіду, насамперед із широким застосуванням новітніх інформаційно-телекомунікаційних технологій.

За цей час мережа зарубіжних корпунктів і представництв з державним забезпеченням зростає до 16, що працюватимуть у провідних європейських країнах, а також у США, Китаї, Сирії. На повну потужність запрацює багатofункціональний багатомовний Інтернет-портал з вільним і зручним доступом для користувачів всесвітньої мережі до інформаційних ресурсів агентства, баз даних про Україну і світ.

Укрінформ, розвиваючи наявний досвід, розгорне у мережі Інтернет цілодобове радіомовлення, поширюватиме випуски власних оперативних телевізійних новин і тематичних програм.

Потребує якісного оновлення інформаційно-комунікативний аспект інформаційної політики. Він передбачає системну протидію антиукраїнським медіа-операціям та політико-психологічним маніпуляціям в інформаційній сфері. Формування привабливого іміджу України вітчизняними та закордонними мас-медіа вимагає своєчасного знешкодження контріміджів країни, її зовнішньої та внутрішньої політики.

Треба зазначити, що через слабку інтегрованість нашої країни у світове інформаційне поле, недостатню активність та конкурентоспроможність інформаційних структур уявлення про Україну, нерідко вкрай спотворене, формують не вітчизняні ЗМІ, а інформаційні структури інших країн. Ілюстрацією до сказаного може слугувати інформаційна "газова" війна, ситуація, пов'язана із розміщенням на території України російського Чорноморського флоту, медіа структури якого дуже часто у викривленому світлі подають інформацію про Україну та її владу.

Провідну ж роль у формуванні іміджу України мають відігравати вітчизняні ЗМІ. Для досягнення поставленої мети необхідно створити умови для входження суб'єктів інформаційного простору України до світової системи інформаційного обігу та створенню конкурентоспроможного національного інформаційного продукту. Потрібно створювати мережу закордонних корпунктів вітчизняних ЗМІ, забезпечувати прямі і зворотні інформаційні потоки. Це — в інтересах України, яка рухається в Європу. Запізнення із проведенням державою відповідних контрзаходів може призвести до погіршення репутації держави, що негативно позначиться на темпах та якості соціально-економічного розвитку України.

(Далі буде)

Надійшла до редакції 17 травня 2021 року

УДК 061.1:303.442.3]:327](73)(045)
DOI: 10.36273/2076-9555.2021.5(298).26-32

Микола Сенченко,
директор Книжкової палати України, професор,
e-mail: director@ukrbook.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7445-5185>

Мережа американських фондів і "мозкових трестів"

У статті розглянуто особливості аналітичної роботи та наукових досліджень "мозкових трестів" і фондів Сполучених Штатів Америки. Надано характеристику аналітичних центрів і з'ясовано, що американські "фабрики думки" — це переважно самостійні організації, що тісно взаємодіють як з політичною, так і з бізнес-елітою. Ці структури здебільшого лише наближені до влади, що дає змогу зберігати об'єктивність і можливість компетентно та критично аналізувати урядову діяльність.

Ключові слова: аналітика; аналітичні центри; "мозкові центри"; інформаційна діяльність

Мета статті — акцентувати на потребі формування мережі "мозкових центрів" в Україні для надання аналітичної підтримки діяльності уряду під час здійснення антикризових реформ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нині у багатьох країнах світу діють аналітичні центри, створені

для проведення компетентної й виваженої зовнішньої та внутрішньої політики. Особливо розвинена мережа цих організацій у Сполучених Штатах Америки.

На початку ХХІ ст. США виявилися глибоко залученими в міжнародні справи — більше, ніж будь-коли у своїй історії, і в ширшому масштабі, ніж будь-яка інша